

Kronika

obce Břehy

2020

Obecní kronika

OBCE BŘEHY

Kronikář: Ladislav Kulhánek

Starosta: Pavel Jirava

Místostarosta: Petr Morávek

Zastupitelstvo: Pavel Jirava, Petr Morávek, Pavel Krpata, Gabriela Fialková, Pavel Erban, Jiří Kubát, Vladimír Šanda, Marie Štarmanová a Petr Jirák

OBSAH:

1. OBEC, OBECNÍ ÚŘAD A ZASTUPITELSTVO	5
a. Veřejná zasedání, složení zastupitelstva obce a účast na veřejných zasedáních	5
b. Obecní úřad	6
2. HOSPODAŘENÍ OBCE	6
a. Hospodaření 2019	6
b. Hospodaření 2020	7
c. Schválený návrh rozpočtu na rok 2021	7
3. OBECNÍ ZÁLEŽITOSTI	15
a. Sběr a svoz odpadů, koncepce	15
b. Autokemp, kurty.....	16
c. Pozemky.....	17
d. Restaurace čp. 11 na návsi, knihovna	18
e. Podomní prodej, zástavba v areálu bývalé pily.....	19
f. Mlýn Výrovský.....	20
g. Rozhlas a zpravodaj	21
4. ŠKOLSTVÍ.....	23
4.a Mateřská škola	23
4.b Základní škola.....	24
5. KULTURA, SPORT, VOLBY ... A OSTATNÍ ZÁLEŽITOSTI.....	25
5.a Leden.....	26
5.b Únor.....	28
5.c Březen.....	28
5.f Červen.....	29
5.g Červenec.....	30
5.h Srpen.....	31
5.ch Září.....	33
5.i Říjen.....	35
5.k Prosinec.....	37

6. OBYVATELSTVO, PODNIKÁNÍ (+ narození, zemřelí, přistěhovalí a vystěhovalí v letech 2018–2019).....	38
7. POČASÍ.....	40
8. PAMĚŤ V KATASTRU OBCE BŘEHY, PROMĚNY V ČASE.....	42
1 Areál bývalého JZD.....	43
2 Hráz Břehy – Labský most.....	46

Snímek na titulní straně: Pomyslný střed obecní zástavby na letecké mapě ve 3D zobrazení s obchodem se smíšeným zbožím – 1 a mateřskou školkou – 2, objekty se nachází pod čísly (26. 4. 2020, <https://mapy.cz>)

Snímek na druhé straně: Část ulice V Zákoutí – směr od školky k rybníčku (25. 4. 2020, autor)

1. OBEC, OBECNÍ ÚŘAD A ZASTUPITELSTVO

Tento rok byl pro Českou republiku, Evropu a další kontinenty a státy těžkým obdobím, pro mnohé zřejmě nejtěžší od roku 1945. Svět totiž musel čelit virové pandemii, novému virovému onemocnění označovanému jako Covid-19. Což s sebou přineslo během roku výjimečné stavy, zavřené obchody, omezení až zamezení kulturního života, dezinfekce, rozestupy ... tato opatření se promítla do života ve Břehách.

a. Veřejná zasedání, složení zastupitelstva obce a účast na veřejných zasedáních

Uskutečnilo se 7 veřejných zasedání, která se konala v restauraci v autokempu i v sousední Sokolovně (poslední dvě) a červnové na Cikánce, a to 18. 2., 21. 5., 24. 6., 3. 9., 15. 10., 26. 11. a 18. 12.; kvůli kovidovým omezením zasedání vypadala i takto:

Obrázek 1: Jednání zastupitelstva v období pandemické krize 21. 5. pod pergolou restaurace v autokempu (<http://www.brehy.eu>)

Zastupitel	Pozice, funkce	Absence na zasedání (celkem zasedání)
Pavel Jirava	Starosta	0 (7)
Petr Morávek	Místostarosta	0 (7)
Pavel Erban	Finanční výbor	2 (7)
Gabriela Fialková	Rozvojový a investiční výbor	1 (7)
Petr Jirák	Kontrolní výbor	0 (7)
Pavel Krpata	Majetkový a právní výbor	0 (7)
Jiří Kubát	Sportovní a tělovýchovný výbor	0 (7)

Vladimír Šanda	Dopravní a bezpečnostní výbor	1 (7)
Marie Štarmanová	Výbor pro sociální věci a zdravotnictví	4 (7)

Zemřel bývalý starosta obce z přelomu století Ladislav Beneš zvolený za KDU-ČSL, starostoval do roku 2006, když byl po více jak devíti letech vystřídán Ing. Petrem Morávkem.

b. Obecní úřad

Obce jsou základním územním samosprávným celkem, přenesenou působnost a samosprávu vykonává obecní úřad. Základním orgánem obce je zastupitelstvo, ve Břehách nedošlo ke změnám ve složení zastupitelstva obce a v předsednictví ve výborech, rovněž tak starosta versus místostarosta. Jako ekonomka (+ ostatní běžná obecní agenda) působí na úřadě Dana Linhartová, účetnictví (agendu spojenou např. s obecním rozpočtem) má na starosti Jana Petržílková. Tento počet se měl v nejbližším horizontu rozrůst o dalšího pracovníka, bylo rozhodnuto o vypsání výběrového řízení na novou osobu, která by zajišťovala spisovou a administrativní agendu (spisové zajištění jednání zastupitelstva, komunikace s orgány veřejné správy, vidimace a legalizace ...). Pracovník s pracovním poměrem na dobu neurčitou byl vybrán komisí z došlých přihlášek na úřad ve lhůtě do 25. 11, komise složená ze zastupitelů rozhodla o paní Janě Kučerové ze Břehů.

2. HOSPODAŘENÍ OBCE

a. Hospodaření 2019

Obec Břehy do obecního rozpočtu získala 19 598 000 Kč, z toho většinu tvořily příjmy daňové povahy ve výši 15 655 000 Kč, neinvestiční přijaté transfery dosáhly výše 2 357 000 Kč, nedaňové příjmy ovlivnitelné obcí dosáhly 1 402 500 Kč a kapitálové příjmy (příjmy z prodeje dlouhodobého majetku a ostatní kapitálové příjmy) činily 184 176 Kč. Do příjmů daňových spadaly např. daně z příjmů fyzických osob (4 053 795 Kč) nebo majetkové daně (575 899 Kč). Podstatnou část nedaňových příjmů tvořily příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků organizací s přímým vztahem a to ve výši 1 137 639 Kč, tedy příjmy z poskytování

služeb a výrobků – 536 816 Kč nebo příjmy z pronájmu ostatních nemovitých věcí a jejich částí – 593 505 Kč.

Na výdajové stránce běžné výdaje dosáhly 12 651 000 Kč, ty kapitálové činily 1 941 000 Kč, celkem se tedy jednalo o 14 592 000 Kč. Na výdaje na platy, ostatní platby za provedení práce a pojištění bylo vynaloženo 4 590 987 Kč, dále např. neinvestiční nákupy a související výdaje (služby pošt – 4 635 Kč, konzultační, poradenské a právní služby – 27 630 Kč, služby zpracování dat – 59 896 Kč ...) dosáhly 5 204 934 Kč. Do kapitálových výdajů spadaly investice do budov, hal a staveb ve výši 1 646 658 Kč, strojů, přístrojů a zařízení v částce 47 190 Kč, dopravních prostředků v hodnotě 241 100 Kč a do pozemků ve výši 6 300 Kč. Z obecního rozpočtu bylo tedy vynaloženo 14 592 115 Kč.

Saldo tedy dosáhlo kladné hodnoty + 5 005 976 Kč. Na uhrazení splátky dlouhodobě přijatých půjček bylo vynaloženo 510 763 Kč a změna stavu krátkodobých prostředků na bankovních účtech činila 4 495 214 Kč, celkem tedy 5 005 976 Kč.

Finanční hodnota dlouhodobého majetku – staveb - činila ke konci roku 88 606 187 Kč, pro zajímavost ke konci roku 2012 to bylo 74 473 443 Kč (se zahrnutím účetních odpisů). U pozemků to bylo ke konci roku 2 954 708 Kč, ke konci roku 2010 finanční hodnota těchto ploch činila 2 470 964 Kč.

b. Hospodaření 2020

Rozpočet byl během roku upraven v rámci 5 rozpočtových opatření, které schválili zastupitelé. První opatření řešilo příjmy z prodeje pozemků (40 000 Kč) a výdaje na opravy kanalizačního systému (40 000 Kč), druhé se týkalo dotací od úřadu práce na zaměstnance přes tuto složku správy a výdaje na tyto pracovníky pořízené přes úřad práce (+ 140 000 Kč, - 140 000 Kč), třetí opatření řešilo volby, rezervu a průtokovou dotaci pro školu (+ 1 751 700 Kč, - 1 751 700 Kč), čtvrté opatření rovněž upravovalo příjmy a výdaje spojené s pracovníky pořízenými přes úřad práce (+89 100 Kč, - 89 100 Kč), páté řešilo dotace od úřadu práce a Pardubického kraje (+32 500 Kč) a na výdajové stránce služby a splátky úvěru (-32 500 Kč).

c. Schválený návrh rozpočtu na rok 2021

Rozpočet na rok 2021 byl připraven a vyvěšen na obecních stránkách na podzim, ke schválení došlo až před vánočními svátky 18. 12., jelikož nebyl ukončen proces schvalování státního rozpočtu a lítalo ve vzduchu zrušení superhrubé mzdy (v ČR zkrátka panuje finanční nejistota). Na přelomu roku 2020/2021 se počítalo s příjmy ve výši 18 036 700 Kč. Na podporu

projektů nakládání s odpady by měly připlýnout z fondů Ministerstva životního prostředí statisícové částky (zmíněno na stranách 9, 15).

Příjmy rozpočtu (2021)	Částka (Kč)
Daň z příjmů fyzických osob placená plátcí, poplatníky, vybíraná srážkou	4 121 800
Daň z příjmů právnických osob, za obce	2 517 500
Daň z přidané hodnoty	7 259 600
Daň z nemovitých věcí	530 000
Poplatky za odnětí pozemků plnění funkcí lesa	1 000
Poplatek za svoz a likvidaci komunálních odpadů	530 000
Poplatek ze psů	18 000
Správní poplatky	6 000
Daň z hazardních her	71 000
<i><u>Daňové příjmy</u></i>	<i><u>15 054 900</u></i>
<i><u>Transfery</u></i>	<i><u>271 800</u></i>
Vodovod – příjmy pronájem	2 000
ČOV, kanalizace – služby, pronájem ostatních nemovitostí	12 000
Byty – příjmy služby, pronájem	260 000

Nebytové prostory – příjmy služby, pronájem	331 000
Komunální služby	310 500
Tříděný odpad	80 000
Činnost místní správy	13 000
Příjmy z úroků	1 000
<i><u>Nedaňové příjmy</u></i>	<i><u>1 009 500</u></i>
<i><u>Kapitálové příjmy</u></i>	<i><u>150 000</u></i>
+ <u>Rozhodnutí o dotaci MŽP – nakládání s odpady</u>	<u>570 900</u>
+ <u>Rozhodnutí o dotaci MŽP – door to door</u>	<u>979 600</u>
Příjmy celkem	18 036 700

Z návrhu na výdaje v roce 2021 je patrné, že např. na zajištění bezpečnosti a veřejného pořádku v obci bude vydáno bezpečnostním složkám v Přelouči 100 000 Kč, (pro zajímavost: dle kronikářských záznamů platila obec tzv. serbusa, tedy strážníka, sluhu a pomocného v jedné osobě, který inkasoval v období let 1861–1870 5 zlatých ročně, v roce 1893 to bylo již 40 zlatých). Na standardní opravy kanalizací bylo vyčleněno 50 000 Kč, problémy způsobují akutní problémy, kdy obce a města (zvláště Prahu a Pardubice) trápí havárie na kanalizacích a zvláště vodovodních řádech. Havárii na kanalizaci postihla obec na konci roku 2019, kdy se propadla vozovka v ulici Dlouhá v úseku obchod (potraviny Břežy) – ulice Smetanova u čp. 175. Zastupitelstvo muselo vybrat firmu, v tomto případě pražskou stavební

Obrázek 2: V ulici Dlouhá se propadla vozovka z důvodu havárie na kanalizaci, musela zasáhnout firma (foto Břežan č. 1 2020)

Building Expert, která rychle přistoupila ke kompletní výměně postiženého úseku kanalizace v délce 30 m (kanalizační trubka o průměru 300). Firma musela provést práce v časovém harmonogramu 16. 1. -15. 2. s tím, že za dílo si mohla převzít maximálně 495 385 Kč včetně DPH a to bez zálohového systému. Na příspěvky hlavním spolkům obec vyčlení (Sokol, Sport ...) na 50 000 Kč ...

Výdaje rozpočtu (2021)	Částka (Kč)
Obchod – materiál, služby	10 000
Silnice, komunikace – materiál, služby, běžné opravy	75 000
Silnice komunikace – oprava ulice k Pile	500 000
ČOV, kanalizace – materiál, opravy	60 000
Mateřská škola – závazný ukazatel	550 000 (více viz str. 24)
Mateřská škola – materiál, služby, opravy, drobný majetek	100 000
Základní škola – závazný ukazatel	650 000
Základní škola – materiál, drobný majetek, služby, opravy	100 000
Knihovna – příspěvek Krajské knihovně v Pardubicích	5 500
Knihovna – knihy, časopisy	1 000
Knihovna – vybavení (regály, stoly, židle, drobný majetek, ostatní majetek)	595 000
Knihovna – vnitřní rekonstrukce	460 000

Kultura – kronikář	20 000
Kultura – ostatní služby, věcné dary	30 000
Rozhlas – opravy	95 000
Zpravodaj – služby	20 000
Kultura – letní kino, OSA apod.	20 000
Kultura – drobný majetek, materiál, služby, občerstvení, věcné dary	80 000
Kultura – finanční dary (např. vítání občánků)	20 000
Sportovní zařízení – drobný majetek (např. exteriérové stroje na cvičení)	120 000
Sportovní zařízení – materiál, služby, drobné opravy	30 000
Sportovní zařízení – Sokol, Sport Břehy a další spolky (příspěvky, dary)	50 000
Ostatní zájmová činnost – materiál, příspěvky (dary) ostatním spolkům	45 000
Byty – materiál, služby, opravy	57 000
Byty – voda, plyn, elektřina	70 000
Byty – příspěvky SVJ	60 000

Nebytové prostory – voda, plyn, elektřina	38 000
Věřejné osvětlení – služby	450 000
Platy zaměstnanců přes Úřad práce Přelouč	140 000
Sociální, zdravotní a zákonné pojištění zaměstnanců přes Úřad práce	57 000
Územní rozvoj – příspěvek Regionálnímu svazku obcí Bohdanečsko	32 000
Územní rozvoj – rekonstrukce budov – klubovna hasiči a čp. 101	350 000
Územní rozvoj – nákup pozemků	25 000
Komunální služby – materiál Technické služby	100 000
Komunální služby – drobný majetek, oděvy, pracovní oděvy	52 000
Komunální služby – voda, plyn, elektřina, pohonné hmoty	220 000
Komunální služby – nájemné, služby, opravy	144 000
Nebezpečné a objemné odpady – služby	120 000
Komunální odpad – zboží (nádoby)	4 000

Komunální odpad – služby	1 100 000
Nakládání s odpady – spolufinancování s dotací MŽP	690 000
Sběrné nádoby – spolufinancování s dotací MŽP + přípravný projekt	1 080 400
Zeleň a vzhled obce – materiál, služby, opravy	100 000
Pečovatelské služby – odpečované dny město Přelouč	10 000
Rezerva na krizové situace	100 000
Bezpečnost a veřejný pořádek – policie města Přelouče	100 000
Hasiči – refundace platů a pojistného	4 000
Hasiči – drobný majetek, materiál, prádlo, obuv, oděv	110 000
Hasiči – voda, elektřina, pohonné hmoty	107 000
Hasiči – školení, služby, opravy, příspěvek	46 000
Zastupitelstvo – platy	1 450 000
Zastupitelstvo – sociální a zdravotní pojištění	320 000
Místní správa – platy, DPP	2 760 000
Místní správa – sociální, zdravotní a zákonné pojištění	790 000

Místní správa – odborná literatura, knihy, drobný majetek, materiál	45 000
Místní správa – voda, elektřina, pohonné hmoty (obecní vozidlo)	62 000
Místní správa – poštovné, telekomunikace, právní služby a poradenství, školení, udržovací poplatky programů např. Gordic	170 000
Místní správa – služby, opravy, cestovné, občerstvení, věcné dary, příspěvky, VPS Přelouč, kolky, daně	534 500
Nespecifikovaná rezerva	1 484 300
Obecné příjmy a výdaje z finančních operací – úroky z úvěru a poplatky bance	23 000
Pojištění majetku a vozidel obce	70 000
Odvody daně z nemovitostí za pozemky mimo katastr	15 000
Daň z příjmů právnických osob za obec	350 000
Výdaje celkem	17 531 700
+ Financování – splátky úvěru	505 000
Výdaje celkem	18 036 700

V roce 2025 by měly příjmy a výdaje dosáhnout „magické“ hranice, tedy 20 miliónů korun, dle návrhu střednědobého výhledu rozpočtu by to mělo být 19 340 000 Kč (lze předpokládat, že to bude více).

3. OBECNÍ ZÁLEŽITOSTI

a. Sběr a svoz odpadů, koncepce

Konec skládkování, jedněmi opěvovaný, jinými zatracovaný, se blíží. Zvolená strategie postupného omezování až úplného zastavení svozu komunálního odpadu na skládky spočívá ve zvyšování sazby na uložení tuny odpadů na skládky. Obec proto, aby se již nákladné nakládání s odpady dále neprodražovalo, musí jednat. Břehy (systém sběru odpadů nastíněn v Kronice 2018 na s. 26) za tímto účelem zahájily projekt „Zlepšeme nakládání s odpady v obci Břehy“ s dotační podporou. Celý projekt podporuje brněnská dynamicky rozvíjející se firma ALNIO Group, která poskytuje služby v oblasti dotací, veřejných zakázek a manažerského řízení projektů. Akce prozatím zahrnuje přípravy na vybudování nového sběrného místa v prostoru technických služeb a vybavením tohoto postu kontejnery. Zvláště u prodejny potravin (ulice Dlouhá) jsou kontejnery často přeplněné, obec proto spustila kamerový monitoring těchto prostorů (u potravin a obecního úřadu), jelikož i právnické osoby sem svážely odpad. Na zbudování nového sběrného prostoru se podílí i místní živnostník Lukáš Ady, který nabízí pozemní práce; projektantem se stal PD Servis Pardubice (projektová dokumentace v březnu 2020) a ALNIO připravilo zadávací dokumentaci. Úpravy sběrného místa – vytvoření zpevněné plochy si vyžádají 265 381 Kč s DPH, tedy zemní práce, komunikace pozemní, úpravy povrchů a osazování výplní, ostatní konstrukce a práce, přesun hmot a zařízení staveniště. Obec ke konci října zakoupila 8 kusů kontejnerů od firmy Traktorservis-ML v hodnotě více jak 420 000 Kč s DPH a to i s dopravou výrobků na místo určení. Dva kontejnery o objemu 6 m³ a nosnosti 5 t jsou určeny na papír a plast (také jsou nejdražší – jeden stojí více jak 84 tis. Kč), na barevné a bílé sklo jsou určeny kontejnery o objemu 1,5 m³ a nosnosti 438 kg, kontejner o objemu 2,1 m³ je pro kovy, objemný odpad se bude vkládat do velkoobjemových nádob o objemu 12 m³ a nosnosti 5 t a dva kontejnery se stejnou nosností a objemu 3,5 m³ budou pobírat biologicky rozložitelný odpad.

Dodavatel svozu odpadů – firma Marius Pedersen Group – zajistila bezplatný svoz odpadních jedlých tuků a olejů v rámci pravidelného svozu komunálního odpadu. Sběr probíhá

tak, že domácnosti připraví PET lahev s tukem či olejem do prohlubně mezi madlo a víko černé či hnědé sběrné nádoby. Zaměstnanci tyto láhve s odpadem umístí do speciálního koše ve svozovém vozidle. Tyto, nejen pro kanalizace, nebezpečné odpady jsou tedy využity k dalšímu zpracování. Těch skutečně nebezpečných odpadů se v obci ke konci září vybralo na 540 kg a svezlo se půl tuny pneumatik.

b. Autokemp, kurty

Letos zapříčinil odliv lidí z autokempu vir, který nenapadá ryby, ale občany (virové onemocnění Herpesviróza Koi (KHV) postihla osádku rybníka Sopřečského, u plodu v Buňkově zjištěna nebyla; ten byl již na jaře napuštěn a připraven). Povinné karantény, zákaz cestování... Provozní autokempu Lucie Jelínková se vyjádřila pro idnes.cz následovně: „Sebralo nám to lidi. V květnu a červnu nám sem najížděli Němci a Holanďani, ubytovávali jsme školy v přírodě. O to všechno jsme přišli, o prázdninách se úplně nezačejíme, ale aspoň něco.“ K této problematice promluvila i v reportáži s názvem „Kempy bilancují sezónu“ na CNN Prima NEWS k 30. 8. Každopádně i přes nepřízeň se několik akcí v areálu uskutečnilo (viz kapitola 5).

Letos došlo k úpravě vztahu autokemp – provozní – obec. S provozní byla tedy uzavřena nová smlouva, původní nájemní smlouva pro areál autokempu byla nahrazena smlouvou pachtovní s ročním pachtovným ve výši 200 000 Kč.

Vloni obecní úřad avizoval opravu tenisových kurtů v areálu hřiště u autokempu, oprava proběhla během letošního léta pod záštitou firmy Správa a údržba silnic Pardubického kraje, za provedení prací byla odpovědná známá pražská stavební firma Skanska, která vyfrézovala starý

asfaltový
povrch a
provedla
pokládku
nového
asfaltového
krytu.
V rámci
projektu
měla na

Obrázek 3: Starosta obce Ing. Pavel Jirava, Ph.D. (vpravo), místostarosta Ing. Petr Morávek (vlevo) a radní Pardubického kraje René Živný slavnostně otevírají kurty v létě (<https://www.obecbrehy.cz>)

starosti i obdobné zakázky v Kojících a ve Valech, ve Břehách využila asfaltový beton ACO 8; 50/70 (asfaltový beton pro obrusné vrstvy 0/8 s asfaltem 50/70) a spojovací postřík (speciální asfaltová emulze při výstavbě a opravách ke spojení asfaltových konstrukčních vrstev). Technické služby měly na starosti odvodnění drenážemi a obnovu oplocení. Jak již bylo zmíněno (Kronika 2019, s. 11–12) na akci se podařilo získat dotaci z fondů Pardubického kraje ve výši 300 000 Kč a to za přičinění radního Pardubického kraje pro sport, cestovní ruch, volnočasové aktivity a informatiku (2012–2020) Reného Živného. Spoluúčast obce dosáhla 215 500 Kč bez DPH.

c. Pozemky

Špatné geodetické zaměření pozemků a vytyčení hranice pozemku, které se ještě zvětšily s digitalizací katastrálních map, jsou problémem v mnoha obcích, v některých méně, v některých ovšem více. Sousedé tak mezi sebou, případně s obcí či krajským úřadem řeší přerovnění pozemků. Obecní úřad Břehy urovnal letos jednu takovouto nesrovnalost, kdy odprodal pozemek p. č. 396/2 dotyčné fyzické osobě za celkovou cenu 3 800 Kč. Tento pozemek (vedený jako trvalý travní porost) ve tvaru klínu o rozloze 38 m², umístěný ve starší zástavbové části katastru obce nedaleko MŠ, obec již nevyužívala a byl dlouhodobě oplocený novou majitelkou [REDAKCE] v ulici Štěpánkova čp. 111.

Do vlastnictví obce byl naopak zapsán pozemek p. č. 504/1 o rozloze 645 m², na kterém se nacházel obecní betonový žlab (v minulosti využíván JZD a obcí nedávno odkoupen od ZD Bratranců Veverkových Živanice) pro ukládání biomasy zvláště technickými službami. O tomto klíčovém pozemku i o sousedním pozemku p. č. 504/2 o výměře 686 m² (na počátku roku 2021 se nachází stále v podílovém soukromém vlastnictví [REDAKCE] [REDAKCE]) rozprostírajícími se naproti bývalého objektu JZD už jednal starosta, když byl k tomu vyzván zastupitelstvem v září 2019. Pozemek obec odkoupila za 64 500 Kč.

Posunuly se právní kroky ke koupi klíčového pozemku (vedeného jako manipulační plocha, ostatní plocha) u průmyslového objektu s komínem (bývalé pily), zastupitelstvo posvětilo koupi pozemku č. 104/25 o rozloze 114 m² od vlastníka firmy Koreček s.r.o. za sumu 102 600 Kč. Pro rekonstrukci objektu se ukázala tato koupě jako nezbytná, na přelomu roku 2020/2021 koupě nabyla právní moci.

Naopak nebyla posvěcena koupě lesních pozemků p. č. 501/1 (7 685 m²), 502/2 (279 m²) a 503/1 (1 498 m²) v katastru obce Lohenice za nabídkovou sumu 200 000 Kč. Pozemky

se nacházejí v kritické oblasti plánované těžby šterkopísku, ale dřevní porosty nejsou v dobré kondici a pozemky by si vyžádaly budoucí investice a údržbu ne zrovna v ideální oblasti. Pozemky se nacházejí nad a pod Neratovským potokem a jsou daleko od hlavních tahů.

d. Restaurace čp. 11 na návsi, knihovna

Na jaře se po dlouhé době podařilo schválit pronájem nebytových prostor (výčepu a kuchyně) čp. 11 živnostníkovi Martinu Kokešovi z Přelouče na dobu určitou za 2 000 Kč bez energií za měsíc. Podnikatel ovšem ze svého záměru (patrně kvůli nepříznivé situaci – Covid-19) ustoupil. Jednání proto probíhala s dalším zájemcem, a to Ilonou Rusinovou. Sál si i nadále na dobu určitou pronajímala kapela za 1 500 Kč/měsíc. Obec se totiž připravovala, že objekt zrekonstruuje. Budovu si již zmapoval architekt Ing. Dvořáček. Patrně část objektu se zrekonstruuje pro potřeby občanské vybavenosti a dojde i na vybudování několika bytových jednotek v podkroví. Nejen místním občanům by tak nadále sloužily hostince Cikánka a v autokempu.

Obecní zastupitelstvo řešilo základní interiérové vybavení nutné pro chod objektu obecní knihovny v Bahňkové ulici, za tímto účelem podalo na jaře žádost o dotaci v programu sdružení MAS Bohdanečsko.

V příštím roce by mělo být vydáno na vnitřní rekonstrukci objektu až 460 000 Kč a na interiérové vybavení (ukládací regály, stolky se židlemi a další) dalších 595 000 Kč. Dosavadní knihovna ve

Obrázek 4: Budova současné knihovny s nevyhovujícími prostory za čp. 11 (25. 4. 2020, foto autor)

Veverkově ulici (čp. 101) musela být povětšinu roku spíše uzavřená, knihovničku měla na starosti dlouholetá knihovnice Eva Forštová. Knihovna má ve fondu celkem 10 095 knih a

časopisů a přeloučští kolegové zapůjčili dalších 160 položek (knih 123 a časopisů 37). Počet pravidelných čtenářů činí 25 (v minulých letech i 46) a počet návštěv se pohybuje kolem 300 ročně. Letos i přes potíže přišlo 218 návštěvníků, kteří vypůjčili 1 149 knih a časopisů.

e. Podomní prodej, zástavba v areálu bývalé pily

V obci bylo zastupitelstvem posváčeno nařízení obce o zákazu podomního a pochůzkového prodeje na celém území obce č. 1/2020. Podomní prodej byl již v četných vesnicích a městech legislativou zakázán, ale to neodradilo obchodní zástupce prosazovat nekalé praktiky i ve zbytku obcí neupravující podomní prodej. Účelem tohoto nařízení je tedy nenarušování ochrany obydlí, zajištění veřejného pořádku a zvýšení bezpečnosti obyvatel. Porušení povinností stanovených tímto nařízením se postihuje podle paragrafu 4 odstavce 1 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích.

Areál bývalé pily je z větší části již zastavěn novými ať už dokončenými nebo nedokončenými domy, infrastruktura (silnice, veřejné osvětlení, rozhlas) poskytuje svým obyvatelům základní veřejné služby. Na příští rok je ještě plánována rekonstrukce hlavní přístupové vozovky, byla vybrána společnost (která zprostředkovala opravu kurtů) Správa a údržba

Obrázek 5: Vstupní zóna do nové zástavbové lokality v lokalitě bývalé pily (2020/2021, autor)

silnic Pardubického kraje, která využije živici.

f. Mlýn Výrovský

Před kolaudačním řízením proběhly úpravy interiérů, bez kterých by kolaudační proces nemohl být uskutečněn. Z protipožárního hlediska se jednalo o hydranty s rozvody a z bezpečnostního o zábradlí na schodišti. Mezi další práce se zařadila nutnost zřídit šatnu pro personál v přízemí, šatnu pro muže a ženy ve druhém podlaží a oddělit sklad nápojů v přízemí pod schodištěm příčkou. Tato opatření se ukázala jako klíčová pro přizvání Krajské hygienické stanice z Pardubic k předkolaudační prohlídce. Závěrečné zprávy stanice a Záchraného hasičského sboru Pardubického kraje jsou důležitými předávacími protokoly pro řízení Stavebního úřadu při Městském úřadě v Přelouči.

Byly připravovány podklady pro získání dotace na opravu hospodářského objektu u mlýna. Rozlehlá přízemní budova navazuje přímo na jihozápadní roh západního křídla budovy mlýna, je ale novodobou záležitostí, vznikla po druhé světové válce v rámci projektu mísirny krmiv. Velká zděná hala ve tvaru obdélníku a se stanovou střechou (nízký štít) má tři velká přístupová vrata (dvě plechová) pro vjezd manipulační techniky a šest oken pro přívod světla a v obytném přístavku pro obsluhu jedny vchodové dveře a tři okna a systém pro vytápění pevnými palivy (komín). Do konceptu areálu mlýna stavení příliš nezapadá, jelikož stíní hlavní budovu. Zbourání objektu by ovšem bylo neekonomické a krom estetického hlediska by nic nepřineslo. Bylo tedy brzy po koupě celého areálu rozhodnuto o přestavbě haly (v současnosti využívané jako sklad technických služeb) na společensky využitelný sál. Pokus o získání dotace je již opětovný, v případě úspěchu by se se stavební činností začalo již v roce 21. Více se o tom zmiňuje místostarosta Petr Morávek v letošním Břežanu č. 3.

g. Rozhlas a zpravodaj

Místní rozhlas se řadí stále ke klíčovým sdělovacím prostředkům na území obce, lze jej považovat za akutní, kdy jsou potřeba sdělit informace o hrozícím nebezpečí. Informace se tedy dostanou k největšímu možnému počtu obyvatel, na rozdíl od stále ještě doplňkového mobilního rozhlasu, případně zasílání novinek do emailové

schránky. Obecní rozhlas byl uveden do provozu na přelomu čtyřicátých a padesátých let 20. století, stavba sloupů s tlampači byla dokončena v březnu 1949. Letos v březnu byla vytvořena hybridní konstrukce, kdy signál je k nově osazovaným reproduktorům veden bezdrátově (např.

Obrázek 6: Rozhlasová stanice kombinující bezdrátovou a standardní technologii je poněkud skromnější než původní, která zabírala v podstatě celý pultík (foto Pavel Jirava, 18. 1. 2021)

Obrázek 7: Postarší ampliony využívající drátovou technologii v ulici Na Hoříčkách na okraji zástavby při výjezdu na Sopřeč či Strašov (foto autor, přelom 2020/2021)

tedy firmou ELMIK, s.r.o. Nejmodernější bezdrátový rozhlas zabezpečuje občanům kvalitní a

v prostoru výstavby v areálu bývalé pily, po odstranění sloupů v ulici Pod Lipami), a která umožnila ponechat stávající drátovou technologii. To se ale neobešlo bez nahrazení staré rozhlasové ústředny s vysílacím pultem za novou s modulem pro bezdrátový přenos. Náklady se vyšplhaly na 158 308 Kč, byly vykalkulovány nejlevnějším dodavatelem ze tří možných,

včasnou informovanost bez výrazné ztráty kvality a síly signálu, které postihovaly dříve zvláště delší úseky ulic. Ampliony (s příjmem signálu z dvoudrátového vedení) na stožárech byly totiž umístěny zpravidla jen na křižovatkách, obyvatelé na konci silnice ani zpravidla sdělovaným informacím nerozuměli, ke konci devadesátých let byly proto stožáry s reproduktory umístěny i cca do středu úseku komunikací.

Obrázek 8: Amplion u mlýna využívající drátovou technologii a jako opěrný systém stožár lampy veřejného osvětlení (foto autor, přelom 2020/2021)

Obec využívala mobilní rozhlas ve formě SMS, ale připojila se k republikové aplikaci Česká Obec, kterou lze bezplatně nainstalovat do chytrého telefonu (Android nebo iPhone), spustit a vyhledat „Břehy“. Aplikace tedy umožňuje mít aktuální zprávy z obce, ať se občan nachází kdekoliv, a to přehledně včetně pozvánek, videí, externích odkazů či PDF. Po vybrání obce Břehy pro sledování se zobrazí velmi zjednodušeně řečeno zjednodušené obecní stránky, dobré je, že pomocí aplikace lze nahlásit závadu v obci.

K dalším sdělovacím kanálům patří zpravodaj Břežan, který je ideální pro delší zprávy a při distribuci do každé schránky si jej mohou přečíst později i občané, kteří se zrovna nenachází doma, nebo si jej mohou stáhnout z webových stránek obce. Letos v již 29. ročníku vyšla tři čísla tohoto zpravodaje a to vždy v nákladu 400 výtisků, tiskne se již v barevném provedení na bílý papír. Číslo zpravidla tvoří 6x stran formátu A4, kdy prostřední list je vložen volně. Články jsou doprovázeny zpravidla fotodokumentací, přispívají zastupitelé, členové sborů, spolků i běžní občané. Břežan připravují Pavel Jirava a Petr Morávek, adresa redakce je na OÚ, tedy čp. 8.

Ještě 23. 4. 1995 vyšel čtyřstránkový (bezobrázkový) zpravodaj jako „Obecní zpravodaj“ s podtitulem: „Informační zpravodaj obecního zastupitelstva ve Břehách“, jednalo se o 5. ročník a číslo 3. Již se ale rozhodovalo o názvu zpravodaje, podat návrh mohli nejen občané Břehů, nakonec zvítězila současná podoba „Břežan“. V roce 2019 vyšly 4 čísla a o rok dříve 3 čísla. Na zpravodaj pro rok 2021 bylo vyčleněno 20 000 Kč.

4. ŠKOLSTVÍ

Výuka po většinu roku 2020 proběhla netradičním způsobem, tedy distančním. Školy jak na jaře (od 11. března), tak na podzim musely být dle pandemických nařízeních několikrát na dlouhou dobu uzavřeny. Žáci se tedy při zmírnění opatření vrátili do lavic (výuka probíhala, pokud to šlo, venku v malých skupinkách) a následně při silící pandemické vlně opět zůstali doma. Tato situace je netradiční i pro pamětníky, jelikož v období druhé světové války bylo školství sice zasaženo do základů (školní osnovy, nacistická propaganda ...), ale žáci museli i nadále chodit a napříč protektorátem došlo k uzavření škol židovských. V roce 1942 dokonce vzniklo v Přelouči učiliště s cílem vyučovat elektrotechnické a strojní obory.

4.a Mateřská škola

Mateřská škola v souvislosti s novým typem viru byla uzavřena od 16. 3., ke konci května se mohly děti vrátit zpět, ale jen za určitých podmínek (vstup dětí jen bez příznaků, nošení roušek v objektu vyjma dětí, zákaz nošení hraček z domova, zákaz vstupu rodičů i do šaten zařízení ...). I přesto se vydařil nejen předvánoční čas, kdy nejmenší pekli cukroví, trávili čas u stromečku, Mikuláše přivítali s čertími rohy, někteří jako andělíčky ... za nedlouho přišel i Ježíšek.

Obrázek 9: Mezi oblíbená zpestření se zařadilo pasování předškoláků, nejmenší využili i zahradní domek, pasování proběhlo přímo i na školní zahradě (www.ms.obecbrehy.cz, staženo 15. 10. 2020)

Mateřská škola, jejíž zřizovatelem je obec, vykázala za období 2019 v rámci účetní uzávěrky přebytek 23 738 Kč, který byl v souladu pravidel rozdělen a převeden do fondu odměn ve výši 15 000 Kč a do rezervního fondu připadlo 8 738 Kč. V příštím roce (2021) by měly celkové náklady vyšplhat na 4 600 000 Kč (provozní – 900 000 Kč, náklady na platy a ostatní neinvestiční výdaje – 3 700 000 Kč), výnosy by měly odpovídat výdajům (příspěvek Krajského úřadu – 3 700 000 Kč, příspěvek obce Břehy – 550 000 Kč a stravné a úplata za vzdělávání – 350 000 Kč).

4.b Základní škola

Škola jako příspěvková organizace vykázala za rok 2019 v rámci finanční uzávěrky kladné hospodaření, se souhlasem byla částka ve výši 5 409 Kč přesunuta do fondu rezervního. Pokračovaly investice do interiérů (viz Kronika 2019), o letošních prázdninách proběhla rekonstrukce elektroinstalace v zázemí budovy, tedy ve sborovně, kabinetu a ředitelně. Modernizaci měl na starosti Petr Danielka. Došlo i na úpravu objemu místností. Montéři ve čtyřech místnostech snížili výšku stropu, namontovali v současnosti jeden z nejoblíbenějších stavebních „vynálezů“ – sádkartonová konstrukce (SDK), která je naprosto rovná a umožňuje skrýt praskliny či vedení instalací. Tím pádem muselo být zajištěno i nové osvětlení.

Děti školou povinné absolvovaly v zimě spoustu akcí, z těch sportovních si vyzkoušely jeden z nejmladších sportů - parkour a horolezeckou stěnu v pardubické Sokolovně a na zimním stadionu se učily bruslařských dovedností. Ze zimních sportů došlo i na lyžování, děti si užily

dvoudenní
lyžařský
kurz
v lyžařském
areálu
v osadě
Studénka
spadající
pod

Obrázek 10: K mateřské a základní škole po dlouhá desetiletí patří karneval, konal se i letos ještě před vypuknutím koronavirové krize (<http://zsbrehy.cz/>, staženo 15. 5. 2020)

obec Radvanice (Trutnov), kde sněhová pokrývka nebyla zrovna ideální. Z pohybových i uměleckých aktivit přišla na řadu Hudební rytmická show, kde si mohli žáci vyzkoušet vyjadřovací kombinaci zpěvu a pohybu. Mezi oddechovky patřilo 3D promítání „Podmořského světa“ o životě v moři. Děti se seznámily s mnohými krásnými živočichy a rostlinami. Na závěr roku tentokrát chyběla zahradní slavnost, nejstarších 8 dětí školou povinných se společně s rodiči rozloučily s místním školním zařízením sportovním a herním programem v kempu, v novém školním roce bude jeden působit na víceletém pardubickém gymnáziu, jeden na sportovní škole a zbytek na základní škole Masarykova Přelouč. V září ještě děti slavnostně nastoupily do školy, ti nejmenší ještě slavnostněji – do nového školního roku nastoupilo 17 prvňáčků (10 chlapců a 7 dívek), tedy silný ročník, ve čtvrtém je 8 žáků a pátáků o jednoho více. Před vstupem si nejmenší nejprve vylosovali otázku, po jejíž zodpovězení získali medaili a byli vpuštěni do školy. Brzy ale opět spadla výuka do prostředí online a brzy bylo jasné, že i vysvědčení bude historicky poprvé online, tedy kromě prvňáčků a druháčků, kteří si jej mohli vyzvednout osobně.

5. KULTURA, SPORT, VOLBY ... A OSTATNÍ ZÁLEŽITOSTI

Kvůli virové epidemii musely být zrušeny nejen krátkodobé akce, ty které se plánují a připravují dlouhodobě, ale i ty tradiční. I soutěž o největší dýni se přesunula do virtuálního světa, tedy pěstitelé zaslali vyfotografované svoje vypěstované úlovky umístěné na váhách. Problémy způsobovalo rozvolňování opatření a následná utahování šroubů, aktéři tedy nevěděli, jestli má smysl danou akci připravovat. Např. ještě 21. 5. (probíhalo rozvolňování po první virové vlně) na veřejném zasedání bylo rozhodnuto o příspěvku 19 000 Kč na technické zajištění a věcné ceny pro soutěžící šachového turnaje Listopádí 2020, nakonec musel být turnaj odložen kvůli listopadové vlně na neurčito. Problémy způsobovaly uzavřené hostince a kulturní domy. V předjaří v souvislosti s usnesením vlády byly uzavřeny následující objekty zhruba od poloviny března do odvolání, tedy Sokolovna, knihovna, mlýn, restaurace, ta na Cikánce nabízela (v současnosti se rozmáhající a již oblíbenou) rozvážku jídel (karanténní jídelníček obsahoval zpravidla čtyři možnosti výběru pokrmu).

5.a Leden

- Ihned po svátcích se uskutečnily napříč republikou Tříkrálové sbírky. V obci se o tuto akci postaral sbor dobrovolných hasičů a podařilo se mu vybrat 19 927 Kč, v Přelouči to pro zajímavost bylo 88 644 Kč. Hasiči si na pomoc pozvali děti ze školy, s koledou a pokladničkou tedy obešlo obec 21 dětí za doprovodu 8 dospělých. Tento měsíc pro hasiče navíc znamenal volby do vedení. Starostou sboru dobrovolných hasičů se stal Marcel Novák, náměstkem a vedoucím mládeže Monika Nováková, hospodářkou a kronikářkou Helena Kupčíková, jednatelem Libor Vlk, strojníkem a referentem materiálně technického zabezpečení Pavel Třasák. Výbor volený na pětileté období byl tedy redukován o dva členy. V 83 členném sboru je 22 dětí, družstvo dorostu a družstvo přípravy; a 15ti členná zásahová jednotka. Slouží jim Tatry 138 a 815, Ford Transit a přenosné motorové stříkačky PS 12 a PS 19. Technika je umístěna ve dvou garážích, vytápěných akumulacími kamny.

Na hasiče ale čekala pro pamětníky neobvyklá situace a to koronavirová pandemie. Členové měli na starosti rozvoz potravin nejen pro seniory, případně mohli distribuovat roušky a desinfekci. Pro zajímavost při jarní rouškové krizi (nedostatek byl způsoben celosvětovou nadpoptávkou) šili bavlněné roušky pro ostatní i místní; poděkování patří pražské firmě CSGM, která darovala 220 respirátorů třídy FFP2, a respirátory typu KN95 poskytla Sev.en EC, a.s. (tedy Elektrárna Chvaletice). Dezinfekci veřejných míst (lavičky, zábradlí, zastávky ...) a distribuce zabezpečovaly technické služby, v souvislosti s technickými službami je dobré zmínit, že letos odešel do starobního důchodu dlouholetý vedoucí této obecní složky Vratislav Klička.

- Zájem neopustil ani o tradiční střeďní setkání v autokempu, místostarosta Petr Morávek se zastupitelkou Marií Štarmanovou pozvali Milana Štourače, který uspořádal cestopisnou besedu o problematice exotické Etiopie jako o nejrozmanitější zemi Afriky. Vyprávěl třeba o zvycích etiopských domorodců, Břežáci si také prohlédli suvenýry ze země. O týden později vystoupil s tematikou Nového Zélandu tentokrát Marek Jonák, který vyprávěl o zážitcích z cest po obou ostrovech, které procestoval stopem. Dále také o původních obyvatelích, Maorech, a jejich historii. Výklad doplňoval promítáním snímků malebných míst této země (jezer, jeskyní, pláží ...).
- Ke konci měsíce se ještě obci podařilo zorganizovat tradiční lyžování, lyžaři opět po roce vyjeli autobusem na skiareál v Herlíkovicích, kde na ně čekalo 12 sjezdovek o

různé obtížnosti (s možností technického zasněžení 90 % ploch sjezdovek). Na své si tedy přišli lyžaři a snowboardisti všech úrovní.

- Hokejbalový tým Beer Stars uspěl v zimní přeloučské lize 2019–2020 a získal titul, po loňském stříbru získal tedy zlato po výhře 2:1 na zápasy. Břehy do play-off 34. ročníku postoupily ze druhého místa se ziskem 22 bodů (na prvním místě Cepy se 24 body). Ve čtvrtfinále si Břehy poradily s Čuníky na zápasy 2:0 a v semifinále porazily Rockets 2:1 na zápasy. První finálový zápas musely rozhodnout až nájezdy, ve kterých zvítězily Cepy (celkové skóre tedy 5:4, za Břehy uspěli Běloušek, Bureš, F. Paukert, Pilař). Ve druhém utkání porazily Břehy Cepy v poměru 6:3 (rozhodla druhá třetina ve které Stars udeřily 5x, branky Stars: Macenauer 2x, Běloušek, Bureš, T. Paukert, Pilař). Rozhodl třetí zápas, ve kterém Stars zvítězily těsně 3:4 (brankově se prosadili Hübl, F. Paukert, Pilař a Pospíšil. Břehy tak získaly titul a například útočník Martin Drápalík se pro Pardubický deník vyjádřil následovně: *“Pro spoustu z nás je to velmi osobní vítězství. O vysněný pohár jsme bojovali jako parta kamarádů posledních patnáct let, kdy jsme navazovali na tradici hokejbalu ve Břehách. V posledních sezonách nás výsledkově táhli kluci z okolních klubů, za což jim děkuji“*.

Sestava Břehů: Sedmák-T. Vlk, L. Vlk, Pospíšil, Horák, Ziegler, Macenauer, Pilař, Kopriva, Běloušek, Lauryn, Hübl, Michal Drápalík, Martin Drápalík, F. Paukert, Bureš.

Pardubický deník zveřejnil (17. 2. 2020) článek externího autora Zdeňka Zamastila s titulkem Historický titul pro Beer Stars. Zlato vyfoukli Cepům. Třetí skončili hokejbalisté Rockets.

Obrázek 11: Radující se tým Beer Stars ze zisku zlata (foto Pardubický deník)

5.b Únor

- Moped klub navázal na loňský úspěšný ročník a letos uspořádal na Cikánce ples tentokrát ve stylu šedesátých let - Rebelové. Kostýmy návštěvníků tedy zahrnovaly hippie, květinovou generaci, disco, retro, 60. léta a rebelii.
- V sobotu 29. se družstvo přípravky nejmenších hasičů zúčastnilo Kostěnických hrátek s hasičátky. V silné konkurenci 31 družstev z okresů Pardubice, Chrudim a Svitav pětičlenný břežský tým získal diplom za celkově 5. místo. Jedná se o tradiční a zároveň jednu z prvních akcí v roce pro nejmenší. Letos kostěnický kulturní dům prošel zatěžkávací zkouškou,

jelikož počet účastnických týmů byl rekordním, ale díky zabezpečené organizaci proběhlo všechno ok. Při slavnostním nástupu byl mimo jiné přivítán i senátor Miroslav Antl. Nejmenší hasiči se museli vypořádat se svinováním hadic na čas, spojováním

Obrázek 12: Břežská hasičátka svinují hadice (Břežan č. 1 2020)

hadic a přiřazováním požárních značek. Královskou disciplínou byla štafeta, při které museli nejmenší překonat řadu obtížných překážek – proskočení oknem, záchrana medvěda, přechod přes lávku nad hlubokou roklí, proběhnutí hořící maštalí, spojení hadic na rozdělovač a uhašení domečku prostřednictvím třech neposedných balónků. Televize ČT Děčko odvysílala z hrátek reportáž.

5.c Březen

- V restauraci autokempu proběhlo vystoupení tentokrát místního rodáka – Ivana Novotného, který se věnoval loutkám. Má jich pěknou sbírku, zvládá loutkové představení a v restauraci vystupuje pravidelně.

5.f Červen

- Soutěž Vesnice roku, pořádaná v rámci Programu obnovy venkova, byla letos raději úplně zrušena.
- První letošní den (13. 6.) s letními teplotami se podařilo uspořádat první akci po koronavirové krizi, jednalo se o druhý ročník paintballových bitev pod záštitou Moped klubu Břehy ve spolupráci s Paintball Břehy. Za slunného počasí se bezkontaktní adrenalinový sport hrál na vyhrazené ploše u tenisových kurtů na hřišti a členové připravili i volnějším rozlehlejší plac v autokempu u rybářského objektu i pro starší 10 let. Lidé využili volnějšího režimu a vychutnávali si i zmrzlinu u nedalekého zmrzlinového stánku a kurty byly obsazeny tenisty.

Obrázek 13: Příprava placu pro paintball, v pozadí jsou k vidění kurty před rekonstrukcí (<https://m.facebook.com>, staženo 29. 9. 2020)

Tyto herní paintballové prostory jsou zájemcům připraveny prakticky trvale, organizace Paintball Břehy vytvořila webové stránky <https://paintballbrehy.cz>, kde si mohou zájemci rezervovat herní balíček např. pro více jak 20 osob s minimálním věkem 12 let a s instruktáží, zapůjčeným vybavením a 200 kuličkami. Hřiště jsou tedy využívány i libovolnými skupinami.

Obrázek 14: I mladší ročníky si přijdou na své na pláži rybníka nedaleko rybářského objektu (<https://m.facebook.com>, staženo 29. 9. 2020)

- Kromě tradičního zářijového tenisového turnaje 4her, se hrál tento typ turnaje i v rámci turnaje singlů. V losovaném doplňkovém turnaji zvítězili Jan Krejzl s Robertem Novákem. V již 15. ročníku turnaje singlů zvítězil po vysilujícím finálovém klání Petr Komenda nad Lukášem Gamperem v poměru 2:1 na sety. O třetí místo bojoval Petr Růžanský s Tomášem Jadrníčkem, který zvítězil 2:0 na sety.

5.g Červenec

- Před autokempem přitahovaly občany kurty, hřiště, pouťové atrakce a stánek na pozemku č. 155 se zmrzlinou, ledovou tříští a kávou. Zvláště o víkendech za pěkného počasí bylo tedy v této části obce při ulici Obránců míru živo. Pro zajímavost obecní pozemek č. 155 si na tři roky pronajala Ing. Markéta Horská za 2,50 Kč/m² měsíc. Na pláži v autokempu se podařilo v letních měsících uspořádat několik promítacích pátečních a nedělních večerů, promítaly se filmy jako Rambo: Poslední krev, Zlomené město, Román pro muže či Na Stojáka v kině zepředu a zezadu.

- Do autokempu se sjeli plachetníci z celé ČR (Písek, Plzeň, Proboštov ...), krom historických plachetnic se mohli do soutěže zapojit i junioři a nehistorické lodě. Účast byla hojná, většina nadšenců přijela ve čtvrtek, druhý den se za příznivých povětrnostních podmínek jely klasické soutěžní jízdy, lodě „A“ a junioři závodili na trati společně a lodě „B“ jely na druhé trati. V sobotu překazil plán déšť, ale soutěž lodí „H“ (19 účastníků, 6 jízd) a školení juniorů a reprezentantů s nácvikem jízdních dovedností na druhé trati se uskutečnily odpoledne. Poslední den se vyvedlo zakončení setkání regatou s účastí 18 lodí.
- V polovině měsíce Sokol organizoval příměstský tábor pro děti ve věku 9–16 let, důraz byl kladen na vodní sporty i hry (míčové) a pobyt v přírodě. Oddíl kanoistiky a veslování vedl PaedDr. Miroslav Přinesdomů (tento Pardubák, který ve Břehách staví rodinný dům, se specializuje na pořádání takovýchto kurzů), kromě ukázky ovládnání plavidel (kánoe, kajaku i veslice) přišla na řadu proto i praktická část v podobě zkoušky plavby na loďkách.
- Ke konci měsíce ožily pláže a vody u autokempu zcela netradičně, jelikož do kempu se již po pouhých čtrnácti dnech sjeli majitelé a milovníci modelů lodí. V autokempu tedy vyrostly stany a karavany plachetníků. Soutěžící si další setkání vychvalovali, jelikož bylo co nabídnout i počasí bylo zcela odlišné než před čtrnácti dny (velmi teplé se slabým větrem).

Obrázek 15: Příprava modelu před soutěží
(<https://www.minisail.cz>, staženo 18. 12. 2020)

5.h Srpen

- Do Otavovic (okres Kladno) zavítalo 162 soutěžících na pohárovou soutěž EXTRIFIT BENCHPRESS & DEADLIFT CUP 2020 na disciplíny benchpress a mrtvý tah. Ze Sportu Břehy se zúčastnilo 7 závodníků. ██████████ Zelenáková o hmotnosti 60 kg pozvedla 120 kg a obsadila čtvrté místo v kategorii ženy, z celkově pěti žen byla

ale druhou nejmladší. V kategorii Dorost a junioři do 100 kg nastoupil Ondřej Kasal (hmotnost 98 kg) pozvedl 240 kg. Tomáš Komárek vážící téměř 100 kg (99,9 kg) nastoupil v kategorii Muži do 100 kg a v mrtvém tahu zvládnul 290 kg, Ondřej Vániš nastoupil dokonce v kategorii Muži do 120 kg (102,8 kg, rok) a potáhnul 200 kg. V kategorii Masters nastoupili hned dva siláci, celkově druhé místo obsadil Josef Cichý (pouze 61,1 kg) zvládnul v mrtvém tahu 155 kg a veterán Petr Kutner (81 kg) pozvedl 165 kg. Sport Břehy jako celek se v hodnocení týmů (dle bodů za umístění) umístil na 4. místě z 19 týmů! V benchpressu s mezinárodní účastí (3x Polsko) reprezentoval Ondřej Vániš, který na lavici vytlačil 100 kg. Josef Mazač (140 kg) obsadil druhé místo v kategorii Masters, když v benchpressu zvládl 240 kg. Josef Cichý vytlačil 70 kg.

- Ke konci měsíce se ještě konalo otevřené Mezinárodní Mistrovství ČR v benchpressu, závodníků se dostavilo 159 a diváků 696. Josef Mazač v kategorii Masters Men RAW vytlačil na lavici 245 kg a Petr Kutner 82,5 kg.

- V autokempu pořádali hendikepovaní ze Sportovního klubu vozíčkářů Nezlomeni soustředění, obec přispěla na akci 20 000 Kč. Hlavní součástí byl turnaj ve stolním tenisu v Sokolovně, letos bez mezinárodní účasti.

Obrázek 16: Ceny pro vítěze, předávání pohárů po turnaji ve stolním tenisu před Sokolovnou (www.nezlomeni.cz, staženo 19 . 11. 2020)

- Dlouhodobější silová soutěž se konala na přelomu měsíce (31. 8.–4. 9.) ve městě Trnava, mezinárodní GPC European Championships 2020 přilákal závodníky z 12 zemí Evropy. Ačkoliv zahájení bylo v 9:00, ukončení v některých dnech až kolem 1:30 dne následujícího, jelikož mistrovství probíhalo za zpřísněných hygienických podmínek. Přesto byly k vidění výborné výkony a byla vytvořena řada nových evropských i světových rekordů. Představilo se 333 siláků, ale 13 bylo diskvalifikováno. Ze Břehů

(za Sport Břehy) odcestovalo 7 závodníků, kteří získali ve svých soutěžních kategoriích 5 titulů Mistrů Evropy a 1 třetí místo. Nejvýše se umístil Tomáš Komárek. Získal krásné celkové 22. místo! Mrtvým tahem zvedl 280 kg, na lavici vytlačil 192,5 kg a dřep s 260 kg. Vynikajícího úspěchu dosáhl Martin Kolodžej (dřep: 250 kg, bench: 120 kg, mrtvý tah: 235 kg), dále Ondřej Kasal (205 kg, 112,5 kg, 220 kg), Josef Cichý (155 kg, 70 kg, 162,5 kg), Jozef Gabriel (140 kg, 95 kg, 165 kg), Petr Kutner (140 kg, 77,5 kg, 165 kg) a Pavel Erban (135 kg, 80 kg, 140 kg).

5.ch Září

- Na již opravených tenisových kurtech se uskutečnil turnaj 4her. Celkem se zúčastnilo 14 hráčů, spoluhráči byli vylosováni náhodně. Na zlaté příčce se umístili Robert Novák s Tomášem Čepčářem, na druhém místě skončili Luboš Fialka a Petr Komenda a bronz „brali“ Josef Novotný s Radkem Řehákem.
- Sbor učitelů přeloučského gymnázia si oblíbil autokemp ve Břehách, jelikož se stal opět cílem adaptačního kurzu primánů, kteří využili kromě pláže i prostory Sokolovny. Za pěkného počasí se mohli poznat navzájem za dnů plné zábavy, povídání, sportování, tancování i kreslení.

- I přes několik nucených odkladů se na sklonku léta do autokempu sjeli milovníci amerických aut, motorek, muziky a dalšího v rámci druhého ročníku Hillbillies' party. Pořadatelé byli spokojení:

Obrázek 17: I takováto vozidla byla k vidění v autokempu ...
(<https://m.facebook.com>, staženo 21. 9. 2020)

„Hillbillies' Party

2020 byla ve všech ohledech skvělá. ..., prvotní vize byla udělat tak trochu jiný sraz, než na co jsme poslední dobou v ČR zvyklí. Sraz pro lidi od aut a motorek, bez

Obrázek 18: Nadšenci si přivezli i stánky s občerstvením (<https://m.facebook.com>, staženo 21. 9. 2020)

zbytečných nesmyslů a šaškáren okolo, které jsou dobré stejně tak jenom pro čumily. Sraz, kde se budou všichni skvěle bavit podle svého. Sraz amerických vozidel a motocyklů s bohatou hudební produkcí. Bluegrass, Rockabilly, Psychobilly, Rock and Roll, Southern

Rock...“ Celo-víkendová party pro majitele a fandy amerických strojů, techniky a stylové muziky oživila autokemp před útlumem. K vidění byly i Jeepy (Willys MB) a slavné druhoválečné nákladní trucky U.S. Army.

- Ke konci měsíce se konal odložený „Překážkáč“ z jarního termínu. Účastníci si ale akci náležitě užili, jelikož pořadatelé připravili i paintball stanoviště.

Obrázek 19: Sice odložený "Překážkáč", ale spojený s paintballovými disciplínami (<https://m.facebook.com>, staženo 28. 9. 2020)

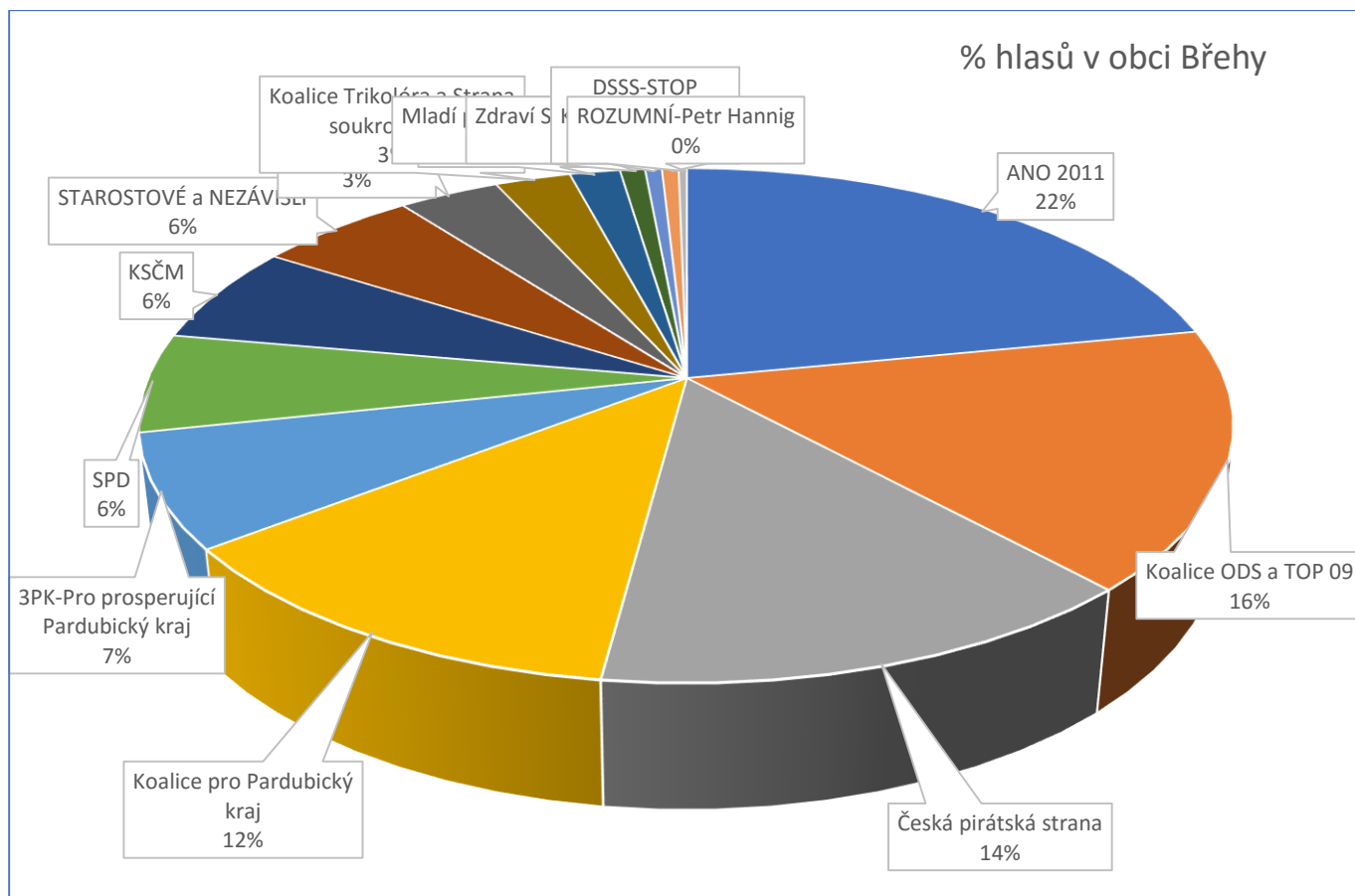
K absolvování největší

překážkové trati tak bylo třeba silných nohou (12 km), paží a přesné mušky celkem na 35 stanovištích. Malí závodníci si pochvalovali běh rybníkem, a tak si medaile opravdu zasloužili.

5.i Říjen

- Začátkem měsíce (první pátek a sobotu v tradiční časy) se podařilo zrealizovat volby do zastupitelstev krajů. Kromě klasického předvolebního soupeření byl v obci vymezen prostor pro předvolební soutěž v podobě výleповé štafety na plotě Autokempu Buňkov podél pozemku p. č. 195/13 a na plotě vedle potravin podél pozemku p. č. 113/70. Nepředvídatelnou novinkou letošních voleb bylo ale zřízení volebních stánků, která umožnila voličům v karanténě nebo izolaci hlasovat přímo z motorového vozidla již 30. 9., obyvatelé Břehů měli zajet do Pardubic. Břežská volební komise v počtu 8 členů a zapisovatelka Věra Buřtová měla v Sokolovně tentokrát na stolkách instalovaná ochranná skla a byla vybavena ochrannými prostředky – rukavice a roušky. Složitější volby na sčítání tedy proběhly navíc netradičně. I tak přišlo odvolit 339 právoplatných voličů (dodržovali bezpečnostní opatření) z celkových 846, pouze 1 hlas byl neplatný. Podrobné výsledky z obce Břehy jsou uvedeny níže a v následujícím grafu.

Politické uskupení	Počet hlasů v obci Břehy
ANO 2011	74
Koalice ODS a TOP 09	55
Česká pirátská strana	47
Koalice pro Pardubický kraj	42
3PK-Pro prosperující Pardubický kraj	24
SPD	21
KSČM	21
STAROSTOVÉ a NEZÁVISLÍ	19
VÝCHODOČEŠI	12
Koalice Trikolóra a Strana soukromníků	9
Strana zelených	6
Mladí pro Pardubický kraj	3
Zdraví Sport Prosperita	2
DSSS-STOP KRIMIGRANTŮM!	2
ROZUMNÍ-Petr Hannig	1

- Podařilo se uspořádat řádný výlov rybníka Buňkov, část osádky posloužila konzumentům a zbytek byl určen k zarybnění sportovních rybářských revírů. Výlov proběhl bez technických problémů, ale avizovaný prodej ryb na hrázi musel být z důvodů pandemických omezen, rovněž tak ukázka

Obrázek 20: Výlov rybníka Buňkov (www.rybariprelouc.cz, staženo 20. 11. 2020)

rybářského řemesla. Z vod se podařilo vytěžít necelých 80 tun ryb (vloni museli rybáři utratit 50 tun ryb), z toho dominoval kapr o průměrné váze 2,2 kg. Což odpovídá, jelikož

po tzv. zimování nasadili rybáři na jaře (březen/duben) pouze mladého kapra nakoupeného pouze z jednoho veterinární správou prověřeného zdroje a to v množství až 30 tisíc kusů. Na závěr jen dodat, že Buňkov je největším chovným rybníkem ve správě rybářského svazu – místní organizace Přelouč.

5.k Prosinec

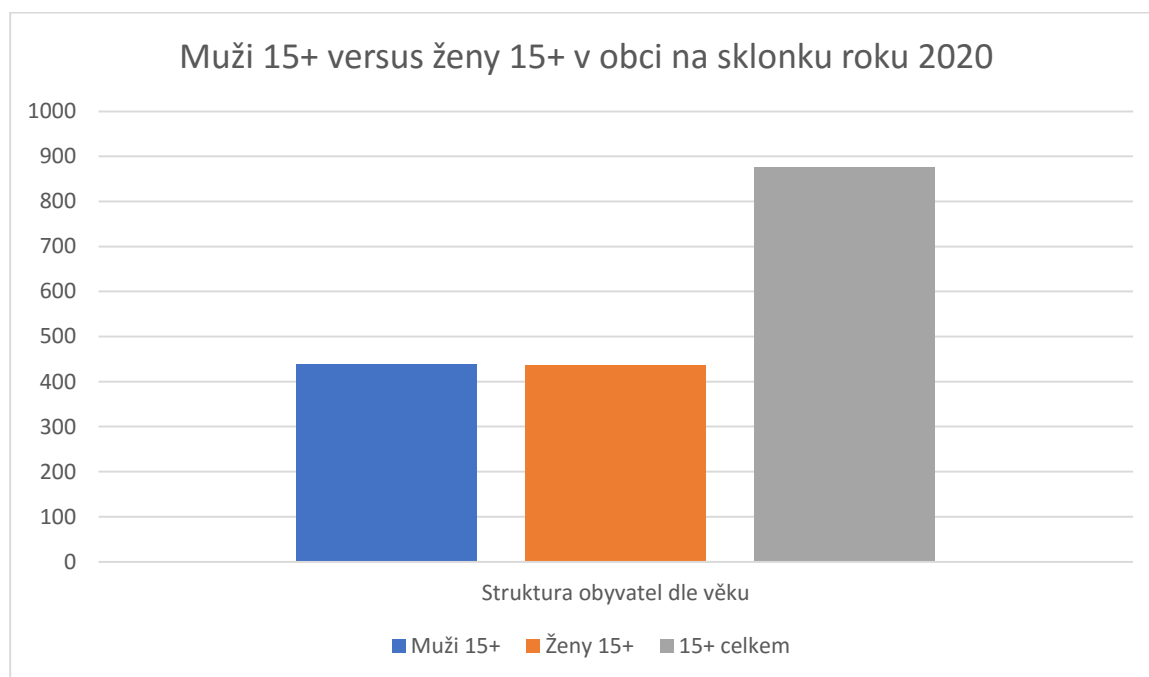
- Spálení hromady („Čertovský oheň“) z navezené dřevní biomasy (větvě z ořezu stromů) místními proběhlo letos pod dozorem dobrovolných hasičů ale tentokrát bez doprovodných hromadných akcí nejen pro děti. Na návsi u čp. 11 byly rozsvíceny vánoční stromy.
- Ke konci roku popřáli (tak jako každý rok) občanům představitelé obce krásné Vánoce a šťastný nový rok.

Obrázek 21: <https://www.obecbrehy.cz>

6. OBYVATELSTVO, PODNIKÁNÍ (+ narození, zemřelí, přistěhovalí a vystěhovalí v letech 2018–2019)

Ke konci prosince 2020 bylo v obci hlášeno 1 051 obyvatel (z toho 60 % v produktivním věku) a s nimi žilo na 180 psů, na jedno čp. připadalo tedy 0,4412 psa. Mužů bylo oficiálně evidováno 537 a žen 514, průměrný věk na počátku roku činil 43,3.

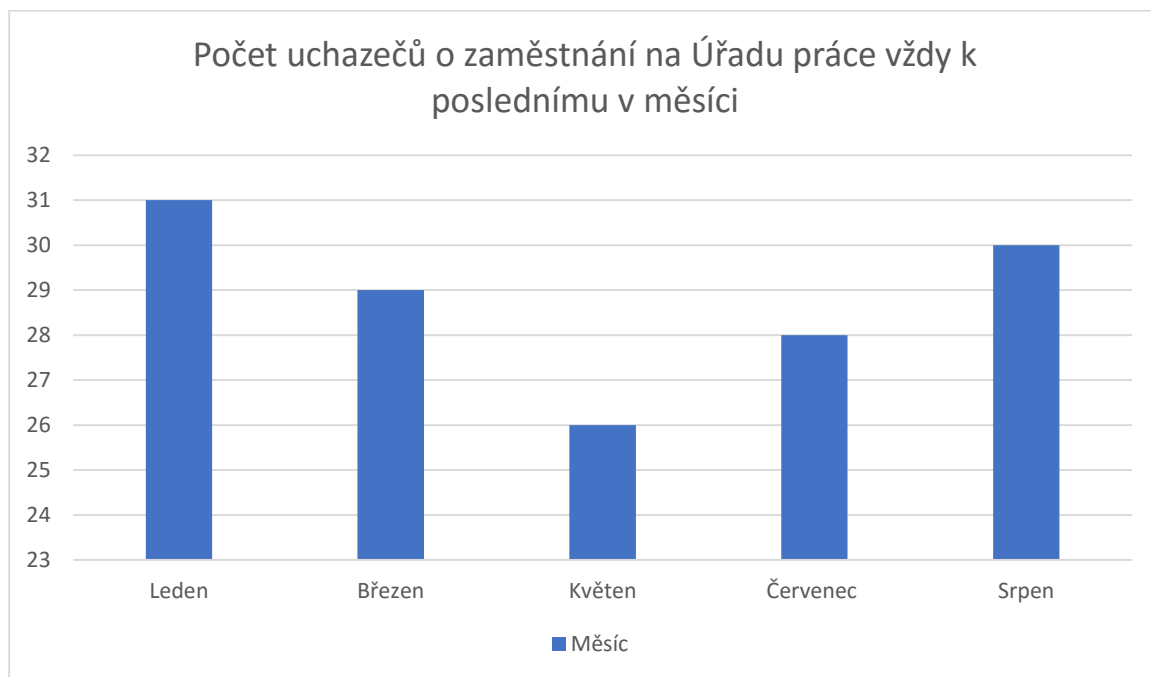

V roce 2018 se narodilo 15 dětí, ale během následujícího roku jen 7; zemřelo ve sledovaném úseku 17 občanů (v roce 2018 8 lidí a v roce 2019 9 obyvatel). V obci (k roku 2018) přibylo 32 obyvatel, v roce 2019 o jednoho méně, ale 21 občanů se odstěhovalo, a o rok později (2019) to bylo dokonce 33.

K 29. 12. 2020 bylo dle oficiálních statistik nakaženo 7 občanů koronavirem, Přelouč měla 80 nakažených a k uvedenému datu měla celkem 9 880 obyvatel. Počet nakažených ve Břehách odpovídal tomuto číslu například i k 17. 10., kdy jich bylo 6, ale k poslednímu dni tohoto měsíce jich bylo už 16. Na přelomu října a listopadu bylo evidováno i nejvíce občanů s kovidem v nemocnicích (kolem 11).

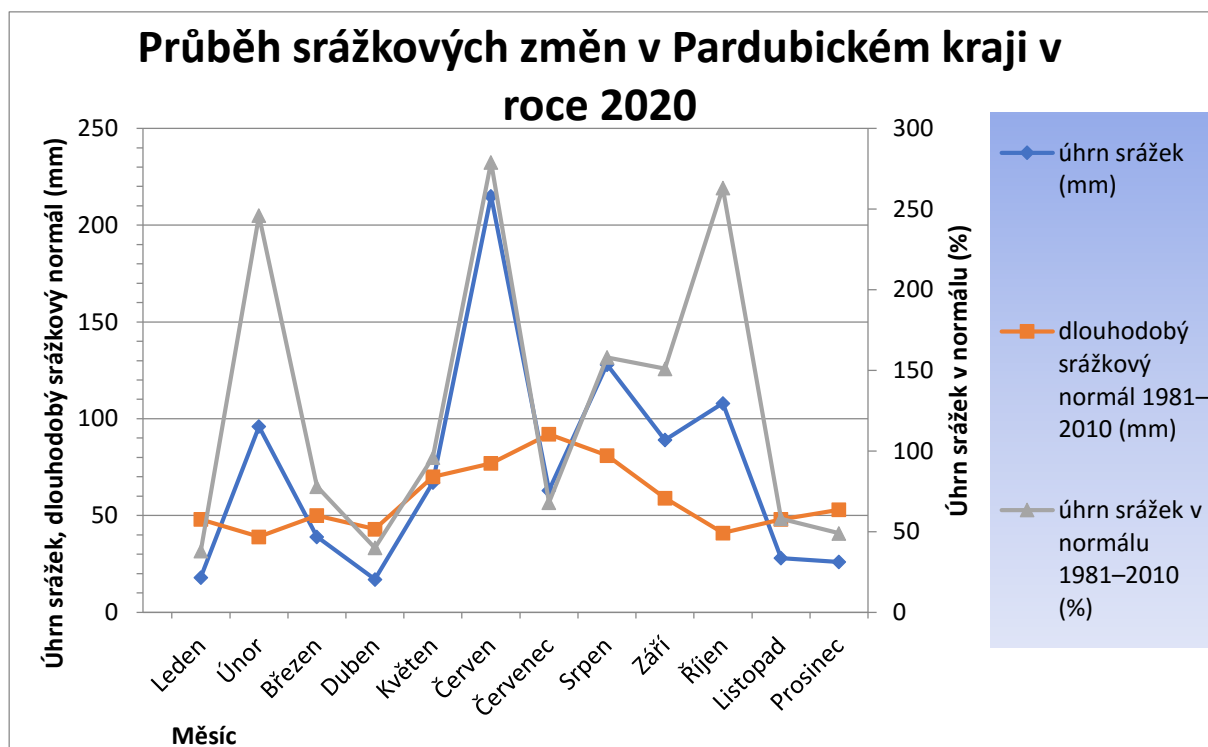
Na přelomu roku 20/21 bylo dle statistických údajů v obci vedeno 33 firem, 219 živností a 55 osob bylo vedeno v obchodním rejstříku. Třicet pět fyzických a právnických osob vykonávalo činnost přímo na území obce v 35 provozovnách. Nejvíce podnikatelských aktivit spadalo do ulic Dlouhá (2 firmy a 24 živností) a Obránců míru (5 firem + 21 živností), dále do

ulice Bahňíkova (5+20) a Nerudova (2+20). Nutno podotknout, že v obci je registrováno 31 ulic. Z nově vzniklých s.r.o. lze zmínit KRISPENO (vznik: srpen, předmět podnikání: motorová silniční doprava, sídlo: Bahňíkova 422) a Účetnictví VT (vznik: červen, předmět podnikání: činnost účetních poradců, vedení účetnictví, vedení daňové evidence, sídlo: Smetanova 314). V následujícím grafu je znázorněn počet nezaměstnaných ve vybraných měsících, respektive počet registrovaných uchazečů na Úřadu práce.

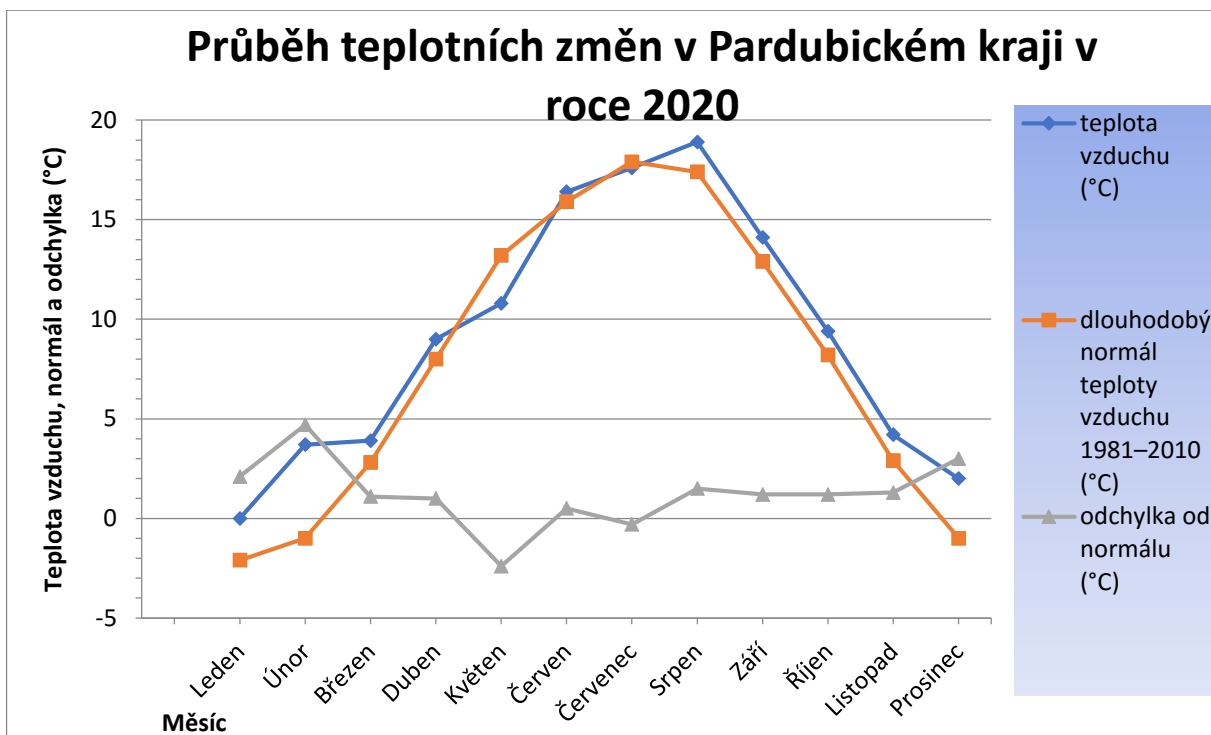
7. POČASÍ

Dlouhodobý nedostatek vody v půdním horizontu byl během roku napraven vydatnými nejen červnovými srážkami (úhrn srážek pro Pardubický kraj v červnu činil 215 mm). Do konce roku byla půda již dosycená vodou.

Graf 22: Grafické znázornění úhrnu srážek a porovnání s dlouhodobým srážkovým (mm) normálem v období 1981–2010 v Pardubickém kraji (2020); (hodnoty převzaty z <http://portal.chmi.cz>)

Za nejvyšší průměrnou teplotu v Pardubickém kraji lze považovat 18,9 °C, která byla spočítána pro měsíc srpen.

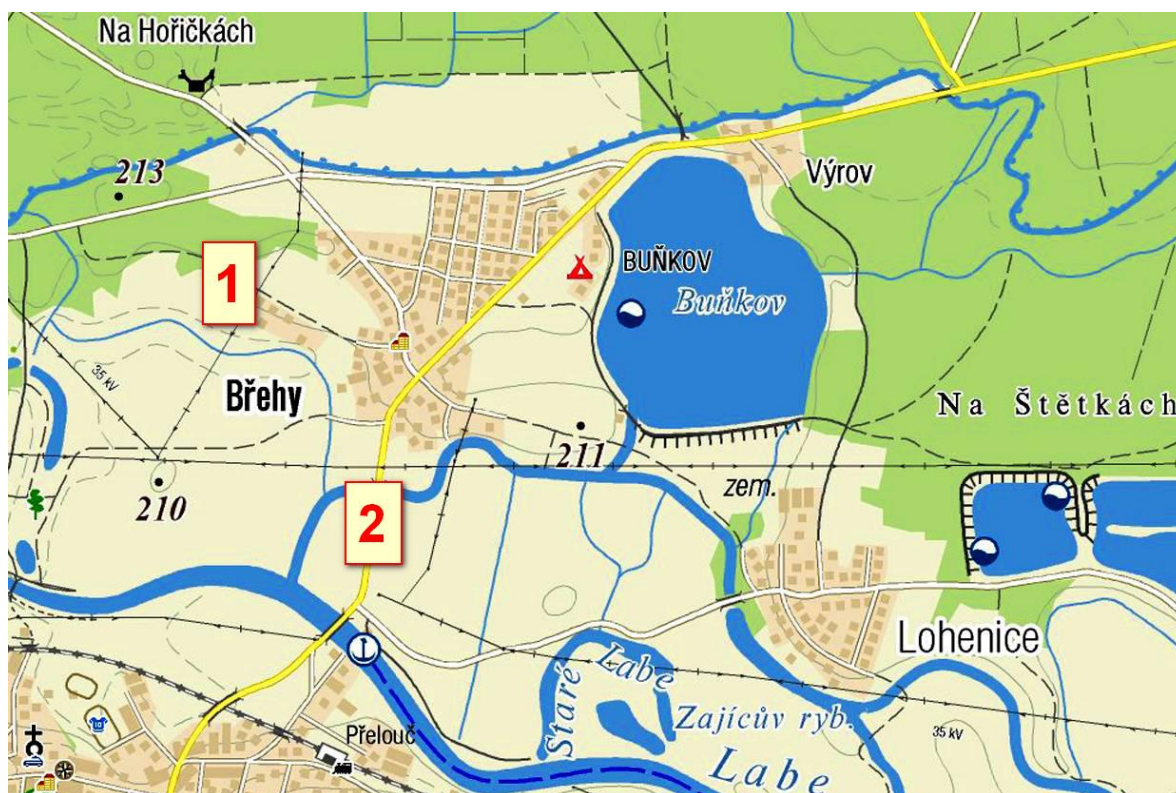
Graf 23: Grafické znázornění teploty vzduchu a porovnání s dlouhodobým normálem teplot (°C) v období 1981–2010 v Pardubickém kraji (2020); (hodnoty převzaty z <http://portal.chmi.cz>)

8. PAMĚŤ V KATASTRU OBCE BŘEHY, PROMĚNY V ČASE

Doprovodná fotodokumentace objektu a krajiny je dozajisté nezbytnou součástí zachycení stavu pro budoucí generace. Samotný popisný text a mapový materiál v mnohých ohledech se mohou jevit jako nedostatečný. Například školní budovu lze k druhé polovině 19. století na základě písemného materiálu z fondů Národní škola Břehey-Výrov a Místní školní rada Břehey-Výrov i mapových podkladů relativně podrobně popsat (viz Kronika 2017, s. 24), ale samotná případná vizualizace nabízí mnoho podob. Náročnější jsou potom usedlosti a jejich situování v krajině v dobách dávno minulých, jelikož ke studiu bývá jen písemný materiál často finanční povahy. Mohlo by se zdát, že současnost bude dostatečně ukotvena pro budoucí generace. Ale opak může být pravdou. Například všedostupný Google Maps nabízí nepřehledné možnosti, kromě standardního 2D pohledu, 3D pohled i důležitý 360 stupňový rozhled na vybraných ulicích. Tyto elektronické zdroje jsou ovšem průběžně aktualizovány a archivace vážne. Spousta objektů může proto upadnout v zapomnění jako ty z dob dávno minulých.

Obrázek 24: Demolice starých, nepoužívaných ... objektů jsou přirozeným jevem. V prostoru zpravidla vyrostou objekty nové. Původní stavby ovšem mohou upadnout do zapomnění jako tento objekt č. 90 v ulici Dlouhá (autor, 25. 4. 2020)

Obrázek 25: Vyznačení představených lokalit: 1 (Objekt bývalého JZD), 2 (Val Břehey–Přelouč)

1 Areál bývalého JZD

Jednotné zemědělské družstvo Břehey mělo v obci na starosti zemědělskou výrobu, krom živočišné zabezpečovalo i například zavlažování a odvodňování zemědělských ploch. Vzniklo k roku 1950, ale následovala brzká reorganizace, která vedla až k likvidaci. K obnově došlo ke konci padesátých let. Ke zvýšení provozuschopnosti mělo přispět tzv. slučování.

Typická slučování JZD do větších celků zasáhla i Přeloučsko. JZD Břehey bylo nejdříve sloučeno s JZD Lohenice do JZD „Družba“ (později „Vývoj“) a v roce 1976 přišlo velké sloučení s JZD „Bratraců Veverkových“ Černá u Bohdanče. Společný název celku od tohoto data byl JZD „Bratraců Veverkových“ Živanice a celková plocha obhospodařované půdy se zvýšila na 2 500 ha. JZD Břehey původně hospodařilo k roku 1960 na 224 ha, o rok později spolu s JZD Lohenice to bylo už na 477 ha.

JZD Břehey nevybočovalo z republikového standardu, jednalo se o typickou podlouhlou budovu s půdorysem ve tvaru písmene „T“ (celkem 2 237 m²), s postranními přístavbami na čelní straně, a s klasickým vnitřním uspořádáním. V kratších obvodových stěnách byly naproti

sobě velké průjezdy kryté masivními, dřevěnými, posuvnými a dvoudílnými vraty pro průjezd i traktoru. Takovéto stavby vyrostly u kdejaké vesnice. Skot se v břežském zařízení choval ještě v první polovině devadesátých let a JZD mělo být symbolem a pýchou doby minulé. Chlévská mrva se na valnicích, tažené Zetory, vyvážela lesní cestou směrem k silnici Břežy–Semín, kde se na poli vysýpala a později zapracovávala do půdy. Sláma k podestýlce se skladovala na poli v blízkosti objektu JZD.

I když problematika JZD Břežy („Vývoj“) zabíhá do nedávné historie, písemných pramenů koncentrovaných do fondu Jednotné zemědělské družstvo Břežy 1958–1975 (uložený v SOKA Pardubice) je pomálu (to například fond sousedního JZD Vlčí Habřina je neobvykle mnohem obsáhlejší). Jedná se o evidenční a účetní knihy a korespondenci. Například Zápisy ze schůzí sociální komise Břežy 1962–1975 obsahuje zápisy o marodění členů JZD a o jejich komisních sociálních zabezpečeních.

Areál bývalého JZD Břežy zel dlouho prázdnotou, nakonec si ale prostor našla a využívá firma Nádrže navšechno jako překladiště plastových objemných nádrží. Objekt získal novou střešní krytinu (v současnosti hojně využívanou hydroizolační fólií (PVC-P)), jelikož do objektu již zatékalo. Vlastní jej Venor, s.r.o. se sídlem na Starém Městě v Praze. Stavba získala i čp. a to 405.

Nová kapitola pro lokalitu se začala psát letos, když byl požádán stavební odbor Městského úřadu Přelouč o pořízení změny územního plánu. Navrhovatel požádal o změnu funkčního využití pozemků p. č. 528/5, 528/6, 528/7, 528/8 a pozemků p. č. st. 259, 260, 261, 245/2, 245/3 z využití plochy smíšené výrobní na funkční využití plochy smíšené obytné, venkovské. Dle návrhu by se výstavba obytných domů z nedalekého okolí mohla rozšířit do blízkosti bývalého objektu JZD. Po zpracovateli není požadováno vyhodnocení vlivu na životní prostředí. Masivní zástavbu areálu ale očekávat nelze, jelikož firmy (Ignisferra – umělecké kovářství, autoservis Kalva ...) zde budou podnikat pravděpodobně i nadále, i v těsné blízkosti objektu JZD na pozemku p. č. 504/1 a po odkoupení pozemku p. č. 504/2 uvažuje obec o vybudování i malé kompostárny, což je v rozporu s výstavbou RD.

Obrázek 26: Areál si vybrala firma s celorepublikovou působností pro expedici známých velkoobjemových plastových nádrží (www.google.cz, 7. 3. 2020)

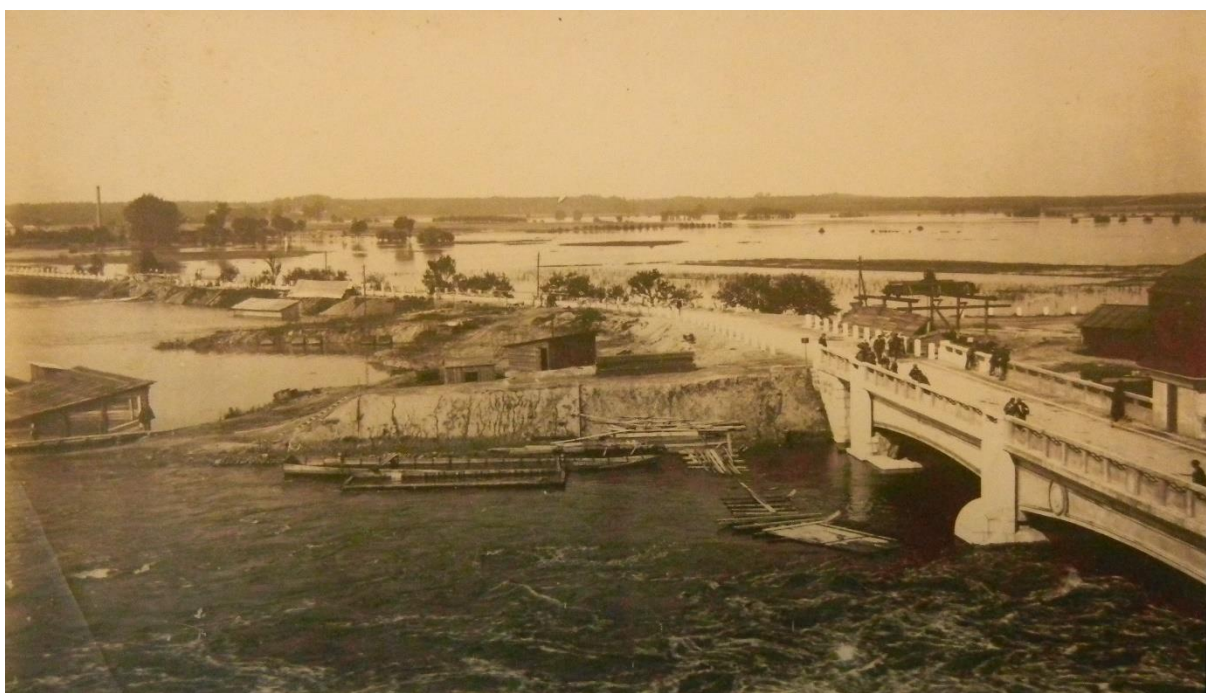

Obrázek 27: Stav bývalé budovy JZD, nespalitelnou část objektu tvoří zdivo z klasických plných cihel, střešní partie trpí pokročilým stadiem rozkladu dřevní konstrukce (www.google.cz, 7. 3. 2020)

2 Hráz Břehey – Labský most

Rozmary počasí činily hlavní spojnici Břehey-Přelouč neprůjezdnou, proto bylo rozhodnuto o vybudování vysokého náspu, na kterém by byla část průtahu úseku Přelouč-Bohdaneč chráněna nejen před velkou vodou (problém nastával již při průtrži mračen). Budování nových silnic rovněž zapadá do konceptu rozvoje infrastruktury se vzrůstající průmyslovou výrobou. Jelikož nová silnice s náspem kopírovaly původní cestu, výstavba nenarušila krajinu a nemusela jí ustoupit ani obydlí. Zbořeny nemusely být ani tehdejší usedlosti na vyvýšině Šerádek (obydlí zde zobrazuje i první vojenské (Josefské) mapování z 60.–80. let století 18.), na jejíž východní okraj nový val navázal a výškově vyvýšeninu předčil. Stavba se ale dotkla některých březských sedláků, kteří byli zapojeni do navážky hornin.

Masivní val s četnými propustmi byl vybudován ve 30. letech 19. století, propusti využívaly pravděpodobně i dřevěnou konstrukci, ty železobetonové jsou poněkud novějšího data. Nájezd na násyp odpovídal dnešní situaci, ovšem cesta měla do obce přímější průběh, tedy vedla přes současnou zeleň až v těsné blízkosti čp. 11 (kopírovala tedy část dnešní Veverkovy ulice). Současný zakřivenější tvar získala silnice až v sedmdesátých letech minulého století, kdy stavbě muselo ustoupit několik historických domů. Na druhém konci se silnice zakřivila již na počátku 20. století, když byl budován současný most s jezem a přiléhající elektrárnou (výstavba v první polovině dvacátých let 20. století), starý most se totiž nacházel dál o několik metrů proti proudu a pro zajímavost lze uvést, že doléhal mnohem blíže k vodní hladině (na menší výškové úrovni). Násyp svoji hlavní úlohu vždy plnil až do současnosti, když byla okolní

Obrázek 28: Snímek pořízený v roce 1926 z nové budovy elektrárny u přeloučského mostu, kromě záplav je patrná část valu směřujícího ke Břehům (foto od Petr Morávek)

pole zaplavena
a níže
položenou
komunikací
k Lohenicím
nešlo ani
vozem projet,
silnice Břehy-
Přelouč nebyla
ohrožena.

Obrázek 29: Snímek zachycuje odpovídající úsek valu, ale téměř o sto let později a nasnímaný z pravého břehu Labe (25. 4. 2020, autor)

Obrázek 30: Val z druhé strany, nasnímaný z odbočky na Lohenice (25. 4. 2020, autor)